

Fábián Zoltán

(Nyíregyháza, 1926. január 30—Szentendre, 1983. május 2.)

Sokáig úgy látszott, hogy csak anyakönyvi szülőhelye volt Nyíregyháza. Többször elmondta, s meg is írta, mennyire véletlenszerű, hogy éppen itt látta meg a napvilágot. Szülei egy Hajdúdorog környéki majorban éltek akkoriban, ahol édesapja gazdatiszt volt. Az uradalom valamivel közelebb lévén Nyíregyházához, mint Debrecenhez, a kismamát az itteni kórházba hozták szülni, amikor elérkezett az idő.

Nem sokkal később a földesúr egy másik birtokára, Álmosdra került a család, utána rövid ideig Derecskén, majd Karcagon éltek. Gimnáziumi tanulmányait Debrecenben végezte. Szülővárosát diákkorában csak vonatablakból látta egyszer-kétszer. Csak 1944 őszén sodorta ismét errefelé a véletlen. Mikor leventeként lövészárók ásására akarták elvinni, megszökött, és biciklin tette meg az utat Nyíregyházáig, ahol egy ismerős család fogadta be. Nem csak menedéket talált azonban, ebben a családban találta meg későbbi feleségét, Kalocsai Marikát is. Így a születés mellett most már a házasság is idekapcsolta.

Írói pályája az 50-es évek elején bontakozott ki. Több elbeszéléskötete, regénye, szociografikus írása és tanulmánya jelent meg (Utak, 1952; Hegedűszó, 1956; Íme, Európa, 1958; Három kiáltás, 1961; Ítélet, 1961; Déltől hajnalig, 1965; A vízipálma, 1977; Mesterek és kapcsolatok, 1981).

Hosszú időn át volt az Írószövetség vidéki titkára. Ilyen minőségben is, ettől függetlenül is rendkívül sokat járt élete utolsó két évtizedében Nyíregyházára. A megyei írócsoport létrejöttében, a tiszaszalkai Váci-napok elindításában, a gergelyugornyai irodalmi alkotóház létesítésében meghatározó szerepe volt. Fiatalon, baleset következtében halt meg. Válogatott írásai 1986-ban láttak napvilágot Faggatás nélkül című kötetében.

Nyíregyháza kertváros-negyedében utca viseli a nevét.

Lásd még: Vásárosnamény

Irodalom:

Filadelfi Mihály: Fábián Zoltán (Nekrológ). Új Aurora. 1983.2.

Katona Béla: Lehetőség és teljesítmény. Pályaképvázlat a 60 éve született Fábián Zoltánról. Új Aurora. 1986. 1.

Az irodalom „mindenese”: Fábián Zoltán. Szerkesztette: Futaky László. Nyíregyháza, 1986.